

Turismus na útesu je poněkud kontroverzní téma: někdo tvrdí, že to útesu škodí, ale nyní obecně převládá názor, že naopak k ochraně tohoto pokladu přispívá. Turisté, kteří se jezdí na útes podívat s sebou nesou peníze a činí tak ochranu útesu výdělečnou prací, což je asi nejlepší, co se může stát. Vláda Queenslandu přirozeně uvažuje: žádný útes, žádné potápění, žádné peníze.

Turisté a jejich lodí opravdu korály ničí, ale dostanou se jen na pár omezených míst a dopad jejich činnosti je nepatrný například v porovnání s normální bouřkou. Samozřejmě za předpokladu, že se návštěvníci chovají rozumně. Ale věřte, že jako běžní absolventi kurzu potápění či výletu za potápěním se podíváte tam, kam se jezdí normálně a vzácná místa nám zůstanou skryta. Je to škoda, ale je to dobře. A teď již plavte :-)

Den 3.

Ráno nasedáme na Sunkist – rychlou lodičku, která si to s námi frčí více než hodinu na 70 km vzdálené místo ponoru. Cestou jsme potkali delfíny, kteří vymrskli několik ukázkových salt a zase byli pryč.

Loď je dost plná, ale hodně lidí přestupuje na větší loď a náš kurz děláme jen tři – Lenka, Timor a já, což je velmi příjemné. Japonský instruktor je v pohodě a tak můžeme jít dolů. První ponor je jen zvykací, nebudeme zkoušet žádné dovednosti. Jediným naším úkolem je pozorování korálů a ryb. Po chvílce jsme se rozkoukali a už si to šineme kolem pestrobarevných korálů, proplováme hejny ryb, setkáváme se s agresivní Bat fish (je velká tak, že by se nevešla na pánvičku), která brání svá vajíčka a postupně potkáváme a poznáváme téměř vše, o čem mluvil chlapík na Reef Teach. Potkali jsme (kromě jiného) hezkého modrého rejnoka, spoustu Surgeon fish (ty mají na ocasu ostré výrůstky, které vám, když se je nedejtebože zkusíte pohladit, useknou prsty), viděli jsme trnovou hvězdičku, obrovské zévy obrovské, rybičky, co umí měnit barvu a spousty a spousty korálů.

Lenka měla trochu problém, protože měla málo závaží a když si vydýchala trochu vzduchu, ocitla se na hladině a nemohla dolů. Instruktor tím nebyl nijak překvapen a vyndal z kapsy náhradní závaží a s ním již Lenka bez problémů klesla zpět do hlubin. Učíme se hlavně se dobře vyvážit a být v klidu a šetřit vzduchem, abychom mohli dole být co nejdéle.

Půlhodinka ve zhruba 13 metrové hloubce utíká doslova jako voda. Jsme nadšeni. Máme štěstí na počasí i na viditelnost (alespoň nám to říkají). Hladina je klidná jako zrcadlo, sluníčko bez přestání svítí, vidět je v pohodě na 25 metrů. Voda je příjemná lázeň okolo 30 °C, což je na pomalé povalování a očumování útesu ideální. Klidná hladina také nedává nikomu příčinu, aby mu bylo špatně. My jsme si stejně koupili prášky proti mořské nemoci, ale zde jsou nám k ničemu, loď se ani nepohne.

Následuje celkem slušný oběd a pak druhý ponor, při kterém provádíme dovednosti naučené z bazénu, což netrvá moc dlouho, protože jsme jen tři a tak za chvíli už zase plaveme mezi korály, dokud mému buddymu nedojde vzduch.

Je to prostě skvělé.

BCD máme uklizené a tak se připojujeme ke šnorchlařům a s podvodním foťákem na jedno použití skáčíme do vody a fotíme, co se dá. Je odliv, útes je těsně pod hladinou, zkrátka nádhera.

Pak už frčíme zpět do Cairns, kde nás již nechtějí odvézt do kempu a tak jdeme po svých. Zážitek máme parádní a jestli vydrží počasí, čeká nás zítra další!

Den 4.

Počasí je na tuto roční dobu absolutně netypické – je krásně.

Potápíme se na stejném útesu jako včera, všichni říkají, že je to je opravdu dobré místo na potápění. Nám samozřejmě nezbývá, než tomu věřit.

Provádíme nějaké dovednosti (sundávání masky, vznášení apod.) a pak jen tak plaveme, instruktor bere „hovňouse“ a my si ho také osaháváme. Nic moc. Je pěkně slizký.

Kus od nás proplul žralok, ale je daleko a já bych bez upozornění ani nepoznal, že to žralok je.

Po obědě nás čeká závěrečný sestup a je to opět pohoda. Už si na to plavání mezi barevnými krály a neuvěřitelnými rybami začínáme zvykat, ale stejně často převládne pocit úžasu, asi jako když nám přivezli barevnou televizi...

No, každopádně v této chvíli jsme certifikovaní potapěči!

Flecker Botanic Garden.

To by Lenka do sebe ještě před nedávnem neřekla ani omylem!

Zase jdeme šnorchlovat a fotíme několik záběrů. Jsme zvědaví, jaké fotky z toho budou.

Cestou zpět jsme opět potkali delfíny.

Teď jsme již v kempíku a odpočíváme.

Vedle nás stále stanují sympatičtí Holanďani. Byli tak neuvěřitelně prozíraví a ochotní, že na nás čekali, až se vrátíme, protože před námi se zakempoval nějaký Němec a my bychom se s autem nemohli dostat ke stanu, kdyby oni parkovali na svém místě. Parkovali tedy jinde a teprve, když jsme přijeli, přijeli si se svým autem.

O pár dní před námi absolvovali stejný kurz jako my a dnes byli na jednodenním potapěčském výletu. Moc si to pochvalují. My si nejsme jisti, spíš chceme zkusit zase jinou lokalitu, ale uvidíme. Hanneke a Wietse byli moc spokojeni.

Večer tu je celkem rušno. Skupinka Němců si zakoupila originální suvenýr – digeridoo – a teď tady pěkně nahlas vrčí do noci.

Jsou to idioti.

Dopoledne dalšího dne (už je pátek 23. 3. 2001, strašně ten čas letí) nás zastihlo ve Flecker botanické zahradě. Je to zde moc pěkné, obdivujeme zvláště orchideje. Pěkné trasy zahradou vedou exotickou tropickou florou, popisky odhalují vždy název a původ rostliny a u těch, které pocházejí z Austrálie ještě často bývá napsáno, k čemu je používali aboriginci.

Ve městě pak nakupujeme zásoby a děláme průzkum cen potápění na Whitsunday Islands, kde se chceme zastavit.

Nakonec se rozhodujeme pro jistotu vzít si ještě jeden jednodenní potapěčský zájezd přímo zde, dokud je hezké počasí. Za 100 AUD na osobu máme pět hodin na útesu a dva sestupy na dvou různých místech. Volíme stejnou firmu, jako naši holandsští přátelé – Noah's Ark Too.

Večeříme BBQ na pláži (jestli se to tak dá nazvat, pobřeží je plné bahna).

V kempu nás čeká velké zklamání – ukazujeme si fotky s našimi holandskými přáteli, a oni je mají hezčí!

No nic, zítra nás čekají první samostatné ponory! Moc se těšíme.

Protože loď vyplouvá již v 8.30, vstáváme časně. Nalodění jsme zvládli v pohodě a hned potkáváme dva kluky z Čech a tak si máme s kým povídat. Asi po hodině kotvíme na útesu Hastings, kde se k nám jako buddy připojuje amík Bill a jdeme dolů.

Je to zde úžasné. Obrovské, asi 1,5 metru široké, zévy lemují naši cestu. Pak připlul i Wally (kanic velký) – dvoumetrový obr, jehož oči jdou každé jinam, má obrovské našpužené rty a působí dost komicky, když si člověk odmyslí jeho rozměry. Připlul k nám zezadu a Bill, který zrovinka zkoumal nějaký korál, si ho nevšiml, dokud do něj Wally nestrčil. Bill se pěkně vylekal a jeho prudké pohyby zase vylekaly

Flecker Botanic Garden.

rybičku. Ta se ho potom trochu bála, ale od mne a od Lenky se nechala ještě několikrát pohladit, než si to namířila k jiné skupince.

Zůstali jsme pod vodou tři čtvrtě hodiny a dofotili zde zbytek filmu. Ještě jsme si krátce zašnorchovali a pak se přesunujeme na Breaking Patches, kde nás po obědě čeká druhý ponor. Tento sestup si budeme pamatovat hlavně kvůli veliké želvě, kterou jsme potkali. Je nádherná. Nikdy jsem si neuvědomil, jak rafinovaný vzor pokrývá jejich krunýř. Bohužel ji vyplašil instruktor, který k ní táhne nějakou tlustou paní, aby se taky jukla.

Jsme dole téměř hodinu, znovu nás provází wally.

Zde prostě nemá cenu soupeřit se slovíčky. Potápění na útesu si každý musí prožít, popsat ho bez společné zkušenosti je podle mne nemožné. Každý by si měl tenhle nenáročný sport vyzkoušet.

Po návratu do Cairns se stavujeme za Albertem, asi do tří do rána debatujeme a pak, znaveni sluncem, jdeme spát. U stanu jsme našli vzkaz od Hanneke a Wietse s jejich emailem. Byli na nás moc milí a tak jim určitě napíšeme.

Druhý den nás zastihl naposledy v Cairns. Nakupujeme dárky a necháváme vyvolat fotky z potápění. Ty bohužel nejsou nic moc – vše je hodně do modra, ve skutečnosti jsou barvy mnohem pestřejší, ale jako vzpomínka to bude stačit.

Pak již směřujeme na jih. Neradi. Konec cestování se nezadržitelně blíží.

Queensland nás mile překvapuje kopcovitou zajímavou krajinou, silnice je lemována lány cukrové třtiny a banánovými plantážemi.

Přemnožené ropuchy.

Mission Beach.

Výhled na Hinchibrook Island.

Po nějaké době konečně také nacházíme známou výstřednost tohoto kraje – samoobsluhu dovedenou k dokonalosti. Jsou to prodejny bez prodačů. U plantáží stojí stánek, na něm jsou vyložené produkty a napsané ceny. Vy si vezmete ovoce, peníze hodíte do kasičky a jedete dál. Zkoušíme, jestli to funguje i na nás, a nejsme zklamáni. Přes veškerou kulturní a sociální odlišnost to funguje a je to báječné. Kupujeme takto několik banánů (10 c za kus) a pokračujeme. Naším cílem je Mission Beach, malé letovisko, které se postupně stává známým.

Tohle místo je opravdu pohádkově nádherné. Procházíme se po pláži, která je téměř opuštěná, přece jen není sezóna. Rostou zde, jak se sluší a patří, kokosové palmy a tak si vybíráme jeden spadlý exemplář a těšíme se, že si ho rozlouskneme k večeri. Obloha nám předvádí dramatické divadlo. Svítí sluníčko, ale od moře se blíží temná bouřková mračna. Z jednoho mraku nedaleko již prší a tvoří se v něm hezká duha. Vypadá to, že každou chvíli začne pořádně pršet a tak se radši dáváme na ústup.

Boužel nemáme čas zde zůstat. Jedeme směrem na Townsville. Asi 100 km před tímto městem jsme našli pěkné parkoviště a rozhodli jsme se zde přenocovat. Následující půlhodinku se věnuji dobývání kokosu, což se nakonec daří a teď si na něm moc pochutnáváme.

Se západem slunce se odevšud objevují ošklivé ropuchy. Jsou jich zde stovky a hodují pod světlem lampy na poletujícím hmyzu. Teprve teď chápeme, že je opravdu třeba vymyslet, jak se těchto obojživelníků zbavit. Jejich kvákání je celkem otravné, ale protože jsme o hodně jižněji, podnebí je zde příjemné a tak usínáme spánkem spravedlivých a nic nás nedokáže vyrušit.

Townsville, kam jsem dopoledne dalšího dne přijeli, se nám moc nelíbí. Magnetic Island, což je hlavní turistické lákadlo této oblasti, odhadujeme na příliš obydlený a hlavně moc blízko u břehu, takže se na něm pravěpodobně nedá koupat kvůli box-jellyfish.

Na hlavní promenádě kupujeme další fotografický aparát na jedno použití do vody, doplňujeme zásoby jídla a pokračujeme dále na jih.

Dopravní značení nás při opouštění města trochu zmátlo a tak jsme lehce zabloudivili. Teď jsme se konečně našli a stojíme na křižovatce na červené nyní již ve správném pruhu. Před námi stojí novější Holden Commodore. Přesně takový měli Hanneke a Wieste, kteří vedle nás kempovali v Cairns. To by tedy byla pěkná náhoda!

A také, že je Wietse, který si nebyl jistý, jestli už nemá jet (ta křižovatka tam je opravdu zmatečná), se díval do zpětného zrcátka, jestli se řidič za ním nezlobí. Uviděl mne, jak na něj zuřivě mávám, protože v tu chvíli jsem si již byl jistý, že to jsou oni. Trochu ho to překvapilo, nicméně rychle nás poznal. Hned za křižovatkou stavíme a zdravíme se.

Zjišťujeme, že máme stejný cíl: Airlie Beach.

Nemáme, stejně jako oni, ještě vybraný kemp, kde bychom se chtěli ubytovat, ale věříme, že se večer ještě potkáme. Oni uvažují o pronájmu kabiny s klimatizací, aby si odpočinuli od vysilujícího vedra, my máme v plánu nechat se odvézt na některý z opuštěných ostrůvků a strávit tam pár dní. Prozatím se loučíme.

Krátce před 17.00 jsme v Airlie Beach a zjišťujeme, kam se dá jet, kde se dá kempovat a kolik to stojí. V informační kanceláři Národního Parku Whitsunday Islands jsme moc nepochodili, informací zde moc nemají. Překvapivě nás nasměrovali do turistické kanceláře Where, What, When? (nebo tak nějak), kde se usazujeme a kombinuujeme různé možnosti. Situace je taková, že do odlehlejších kempů na ostrůvcích se nedá dostat, pokud nemáme vlastní loď (což pochopitelně nemáme), do některých se dostat dá, ale je to hodně drahá zábava. Lodě, které vyplouvají na potápěčské zájezdy jsou zítra a pozítří již plné.

Už už to vypadá, že si nevybereme, když tu nám do oka padne nabídka na tři dny a tři noci na lodi včetně deseti ponorů (osm ve dne, dva noční) a kurzu Advanced Open Water. To vše za 400 AUD na osobu. To sice není málo, ale stále je to výhodnější než cokoli jiného. Je zde pouze jeden drobný háček: loď odjíždí za hodinu a půl.

Rozhodujeme se, že to zkusíme stihnout. Vyplňujeme nezbytné papíry (není jich málo), balíme, voláme domů a na večeri běžíme do Mekáče.

O chvíli později již sedíme na palubě lodi Seastar společnosti Kelly Dive Shop s dalšími deseti pasažéry (všichni jsou certifikovaní potapěči) a frčíme do noci. Plujeme celou noc, loď se hodně kymácí, takže špatně spíme. Jsme nyní moc rádi za prášky proti mořské nemoci. Opravdu fungují.

Den 1.

Ještě před snídaní jdeme na první sestup. Jsme na Fairy reef. Před sestupem vždy absolvujeme krátký brief – mají pro nás připravenou mapku, jak útes vypadá, odkud a kam vedou proudy (zde je vidět, že to tu dobře znají), jak jsou silné a pro jistotu nám opakují maximální hloubky a časy. Ostatní je na nás.

Fairy reef je moc pěkný, rybiček je tu méně, než jsme byli zvyklí vidat v Cairns, ale jsou tu zase jiní obyvatelé moře. Potkáváme dva rejnoky a jednu obydlenou mušli – pán domu je tak 30 cm dlouhý šnek s tápajícím tykadlem vpředu. Nikdy jsem si neuvědomil, jak jsou tihle šneci velcí, člověk vždy obdivuje jen jejich obří příbytky.

Po snídaní jdeme na druhý ponor, tentokrát na Seagull reef, kde si úspěšně zkoušíme orientaci podle kompasu a po obědě jsme již na Elizabeth reef. Zde nás očekává pán moří – žralok. Je to white-tipped shark, pěkný macek, přes metr dlouhý a z toho, jak se pohybuje, je jasné patrné, že o svém výsadním postavení nehodlá diskutovat. Dokonce jsme měli dost času si ho vyfotografovat, bohužel jsme ale dost hluboko, proto ani moc nedoufáme v použitelnost snímku.

Večer se chystáme na noční ponor, dlouho očekávanou a zároveň obávanou zkušenost. Ze všech stran slyšíme, jak je to skvělé, jak je útes v noci úplně jiný, mnohem barevnější. Na druhou stranu moc dobře víme, že se budeme bát. Strach ovšem k této hře patří. Jsme napnuti na nejvyšší míru.

Venku už je naprostá tma, kterou ruší jen měsíc a pár lodních světélek. Oblékáme se do výstroje, navíc dostáváme každý chemické světélko na lahev a baterku do ruky. Brief je o něco podrobnější, zdůrazňují nám, že navigace je v noci trochu jednodušší, protože lodní světla jsou zdaleka jasně vidět.

Pak už nasedáme do člunu a vezou nás na místo ponoru. Vypadá to trochu jako scéna z E.T.

Frčíme do dálky. K útesům.

Můj buddy.

A pak už jsme v temném oceánu. Když si odmyslím chmurné představy příšer, které z hlubin natahují svá neviditelná chapaďla, aby nás stáhla dolů, je to celkem pohodla. Baterky nejsou nijak extra silné, ale přesto se lze v jejich světle překvapivě lehce orientovat. Hlavně ze začátku, kdy je nás víc pohromadě, je vidět velmi dobře.

První dojmy jsou dobré. Okolo nás hemží malé svítilky „mušky“ a oďobávají neopřén. Jinak ale žádné zázračné barvy nevidíme. Na první pohled je útes stejný jako ve dne, je tu dokonce přibližně stejný provoz. Vidím, že si Lenka není moc jistá a tak ponor neprodłużujeme a aniž bychom spatřili něco z nočních obyvatel, vracíme se asi po 40 minutách k člunu, která nás odváží zpět na loď.

Den 2.

Po pár kousnutích do melounu, jablka a pomeranče vychutnáváme první dnešní ponor. Je to náš „deep dive“. Hluboký ponor – do 30 metrů – součást kurzu. Člun (dinghy) nás veze k místu, kde je hloubka 29 metrů, což je pro trénink ideální. Těšíme se na sľibovanou „nitrogen narcosis“ – dusíkovou euforii, která se již v této hloubce může individuálně vyskytnout.

Bez problémů klesáme ke dnu, nikdo bohužel žádnou dusíkovou opici nemá, takže máme o zábavu méně.

Instruktor Nick nám názorně ukazuje, jak mozek v téhle hloubce pracuje pomalu. Dal jedné holce napsat své jméno pozadu – a to byla doba. Také jsme již nahoře na lodi sčítali jednociferná čísla. Teď jsme si to vyzkoušeli znovu, šlo to třikrát pomaleji. Ještě jsme si ukázali známý fakt, jak voda pohlcuje barvy (červená zátka se zde tváří hnědě) a nakonec jsme si zahráli volejbal se žlutkem vajíčka.

Jak tak sedíme na dně, proplouvá nad námi hejno barracud. Vypadají jako rychlé střely. Několikrát se kolem nás mihly, než zmizely v modři. Pak pomalu spirálou stoupáme okolo komínu. Zůstáváme s Nickem dole nejdéle, máme nejvíce vzduchu.

Další dva ponory nás čekají na Elizabeth reef a Big Fairy reef. Již s rutinou zkoumáme rozmanitý podvodní svět. Na každý další ponor se moc těšíme. Je znát, že zde jsme v odlehlejší oblasti. Některé korály, které bylo možno zřídka zahlédnout u Cairns, jsou zde v celých plantážích.

Počasi je k nám stále příznivě nakloněno a viditelnost se drží okolo 25 metrů, což je naprosto skvělé.

Na druhý noční ponor nás opět veze dinghy a vysypává nás u Little Fairy reefu.

Lenka se stále tmy v oceánu bojí. Tentokrát jsme již bez instruktora a sami se vznášíme uprostřed ničeho. Chvilku pozorujeme obrovského kraba, který kráčí po dně, notnou chvíli obdivujeme úžasně zbarvený měkký korál. Je kulatý, tak 30 cm v průměru, střed září neónovou modří a je lemován výraznou červení. Poté potkáváme velmi zvláštní úplně černou rybu, jejíž ploutve jsou zakončeny dlouhými sametovými vlečkami, které kolem ní v pomalém rytmu vlají. Přibližují se k nám čtyři sépie a zkoumají, co to je za bublající výrostky. Po chvíli jsme je ale omrzeli a oni odplovají do tmy, aby jejich místo nahradil žralok – asi 1,5 metru dlouhý white-tipped shark, který proplouvá jen kousek od nás a zdánlivě si nás nevšimá. Musíme řešit dilema: nechceme ho dráždit a proto první reakcí je, že stáhneme baterky. Bohužel tak nad žralokem ztrácíme vizuální kontrolu a okamžitě se dostávají pochyby, jež se nedají lehce odbýt. Máme pocit, že je za námi a chystá se nám ukousnout nohu.

Jdeme na noční ponor.

Vytahuji foťák a chci zaznamenat hru našich baterek. Opět mám pocit, že přistáváme někde na Marsu, tak zvláštní je to pohled.

Bohužel netrvalo dlouho a zjistili jsme, že jsem aparát nepochopitelným způsobem ztratil. Měl jsem ho na ruce s baterkou... nu, co se dá dělat... těch snímků mi bude líto a už se připravuji na oprávněné výčitky.

Lenka se celá třese, jednak zimou a také strachem. Na začátku ponoru vypadala OK, ale teď se evidentně stále více a více trápí. Rozhodujeme se radši ponor přerušit a vrátit se na loď. Vynořujeme se a koukáme, kde je dinghy, ale vidíme ji přivázanou u lodi a začíná nám být jasné, že jsme asi něco přeslechli v briefu. Leháme tedy na záda a usilovně kopeme ploutvemi. Máme to proti proudu a je to fakt docela dost práce. Snažím se Lence pomáhat a popotahuji ji za sebou.

V momentě, kdy obeplouváme loď, která se na vlnách docela dost houpe, si Lenka všimla něčeho na hladině asi dva metry od nás. Plavu k tomu a nevěřím vlastním očím: je to ztracený foťák. Nechápeme, jak je možné nalézt ztracenou věc v noci uprostřed oceánu půl hodiny potom, co jsem jí ztratil. Děkujeme náhodě, vodním proudům a možná i žralokovi.

Před spaním ještě koukáme na video, ale dlouho to nevydržíme.

Den 3.

Noc byla klidná, ale krátká. Vstáváme v 5.40, abychom skočili do vody na první ponor. Máme dnes nabitý program – hlavně je třeba vrátit se v rozumném čase zpět

